XIV-ik évfolyam. 20-ik szám. Köszeg, 1894. május 20-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

Pénzintézeteink.

Köztudomásu dolog, hogy hazai pénzintézeteinkben rengeteg mennyiségü pénz van elhelyezve, mely hogy nem hever gyümölcsözetlenül, arról bizonyságot tesznek az évi zármérlegek és az osztalék, mit az aránylagos forgalom által teremtett jövedelemből nyujtanak az igazgatóságok a tőke boldog tulajdonosainak. Hogy a forgalom és tőkejövedelem, az egyes intézetek keletkezésétől számitva, évenként mily arányokban növekedett, arról nincsenek biztos adataink, de annyit tudunk, hogy pénzintézeteinknek majdnem mindenike felvirágzott s vagyonilag biztos és jó lábon áll.

Nagyon természetesen az olyan intézetekre, melyeket a nagy közönség tart fenn, a melyeknek felvirágozásához a társadalom minden rétege hozzájárul, a közélet terén bizonyos erkölcsi kötelezettségek is nehezednek, melyek elől kitérni alig lehet s melyeket megtagadni elfogadható okkal nem is lehetne. Elismerjük szives készséggel, hogy pénzintézeteink az efajta erkölcsi kötelezettségek elől nem igen szoktak kitérni s anyagi erejükhöz mérten hozzájárulnak minden nemes, jótékony, emberbaráti intézmény és egyesület segélyezéséhez, hogy, mondhatjuk, alig van alkotás, mely egyuttal pénzintézeteink áldozatkészségét is ne hirdetné.

De megvalljuk őszintén, mi a pénzintézeteknek társadalmi szereplését és ügykörét nem kizárólag a humanus cselekedetekben és a könnyörület munkájában keressük, valaminthogy üzleti működésüket sem tartjuk annyira megszorithatónak, hogy az csak kölcsönzésekre és értékpapirok forgatására szoritkozzék. A pénzintézetekre nálunk azaz igen szép, kulturális tekintetben igen fontos feladat vár, hogy megteremtsék a magyar gyáripart, melyre a vidéki városoknak ma-holnap égető szükségök lesz, ha a munkásosztályt nem akarják kitenni a biztos nyomornak, a kényszer-elzüllésnek.

Mert ha vesszük, hogy az ilyen irányu tervek és kezdeményezések, melyek néhol a gyáripar megteremtését czélózták, mily indolencziával találkozott, ugy akarva, nem akarva, azt a következtetést kell levonnunk, hogy a vidéki városokban a kereskedelmet és ipart emelni egyesek kezdeményezésére épen nem lehet, hanem a tőke faktorainak kell az ügyet kezökbe venni és megvalósitani.

Hogy pénzintézeteink ez irányu törekvése milyen lanyha, az nagyon ismeretes dolog s nem szorul bővebb bizonyitásra. A tulságos óvatosság, hogy ne mondjuk: czopf, mely intézeteinknél honol, azt tartja, hogy ilyen váltakozó jövedelmü üzletekbe bocsátkozni nem szabad; holott egy gyártelep létesitésénél a jövedelem bizonytalansága sokkal kisebb mérvü, mint pénzintézeteink mostani üzérkedése. Tudtunkkal ugyanis több százezer forintra rugó értékpapir hever pénzintézeteinkben, melynek árváltozása sokkalta inkább ki van téve az esetleges veszteségeknek, mint bármely nagyohbszabásu iparvállalat.

Ha a fővárosiaktól eltekintve, a vidéki pénzintézetek működési körébe tekintünk, azt látjuk, hogy a nagyobb gyárak és ipartelepek létesitése csak a pénzintézetek kezdeményezése és hozzájárulásával éretett el. És hisszük, hogyha pénzintézeteink jövőre még inkább levetközik eddigi elzárkozottságukat s *viribus-unitis* veszik kezökbe a gyáripar elhanyagolt ügyét, az okvetlenül fel fog virágzani, mert a közönség is nagyobb bizalommal járul hozzá áldozataival.

Ha gondolkozni fognak pénzintézeteink igazgatóságai arról, hogy a most forgalomban levő tőke évről-évre vesziti helyét, ugy a részvényesek és a munkásosztály, a kereskedelem és iparfejlesztés érdekében is akarniok kell, hogy a vidéken nagyobb gyár- és ipartelepek létesüljenek, mert ezek hiányában egész társadalmi és közéleti fejlődésünk csak üres ábrándozás.

×.

Kérelem

Köszeg szab. kir. város tisztelt közönségéhez.

A magyarországi turista-egylet köszegi osztálya által mult évben megkezdett s egy ügybuzgó tagtársunk felügyelete alatt jelen évben az O-háznál folytatott ásatások feltünő sikeres eredményre vezettek, a mennyiben nemcsak a régi vár külső falai, hanem a belső alapfalak is jórészben feltárva vannak.

Ezen munkálatok és az azokra forditott költségek azonban, — ha azok fentartása és az ott levő nagymennyüségü törmelék eltávolitásáról gondoskodva nem lesz, — ismét kárba vesznek, miért is okvetlen szükséges, hogy az ásatások folytatása mellett a biztositási munkálatok is foganatba vétessenek.

TÁRCZA.

A rab.

Kinn sötét, vihart jósló fellegek tornyosultak össze a csillagtalan égbolton, erős szél süvöltött végig a néptelen utczákon, az égen messze fénylő villámokat hajtalmas, a városon végig morajló dörgés követte, a természet elemei ádás tusát vivtak egymással s csakhamar megeredtek az ég csatornái; sürü záporeső hullott. A város fölött az éj komor sötétségo uralgott, mit még inkább növelt a kitört vihar. Mindenütt mély csend s nyugalom honol; az áthatatlan sötétséget csak itt-ott szakitja meg egy-egy a szél által lebogtatott gázláng. Egyetlen emberi alak látható csak a kihalt utczán, a mint nagy sietve iparkodik hazafelé a zuhogó esőben. Meggyorsitott léptekkel halad a külváros felé s rövid idő mulva rozzant, alacsony ház mellett áll meg. Gyorsan körülnéz s belépve a kapun, nyomorult lakásába tér. A kicsiny szobában halvány fényü mécses pislog a durván faragott asztalon s kétes homályu világitásba helyezi az egész berendezést. Néhány rossz szalmaszék, egy asztal s a földön heverő rothadt szalmacsomó képezi az összes butorzatot. A férfiu nehéz sóhajjal ereszkedik le az egyik székre s fejet tenyerébe hajtva mélyen elgondolkozik. Olykor-olykor föltekint, körülnéz a szobában, majd a szalmán nyugvó s mély álomba merült ifju nejére veti elkeseredett tekintetét, miközben elszoruló szivvel gondol a sötét multra, a titokzatos jövőre. Künn ezalatt a dühöngő vihar tetőpontját éri el; a nehéz cseppekben hulló eső erősen csapkodja a még ép állapotban levő ablaküveget s az ezeket pótoló papirost. A düledező, piszkos falakon végig folyik a tetőn át beömlő esővíz, a nedves falakat egészségtelen, átható szagu penész lepi el s az egész épületet, ugy látszik, Isten kegyelme tartja még. Ebben a szennyes, büzhüdt levegőjü oduban lakik ifju feleségével az egykoron dusgazdag földesur M. Gyula. A kinzó gyötrelem, marczangoló lelki kin távol tartja az álmot a rongyokkal takarózó embertől. Jótékony, üditő álom nem jön szemeire, a lélekölő gondok nem hagyják nyugodni. — Mereven maga elé bámul s mig révedező tekintete a pislogó mécs lángján akad meg, lelki szemei a messze jövőbe tekintenek. Elgondolkozik a sors mostohaságán, szive tele van keserüséggel és kétségbeeséssel.

Hirtelen düh szállja meg bensejét, idegesen ugrik föl ülőhelyéből, fejéhez kap, kiáltani akar nagy fájdalmában, de a mikor tekintete a szendergő halvány nőre esik, egy elfojtott sóhajjal roskad le a székre. . . . . A szabadságharcz kitörése előtt alakult titkos társulatnak, mely a „szabaditók" czimét vette föl s a mely társulat a leglelkesebb, a legfékezhetetlenebb ifju polgárokból, hazafiakból állott, volt egyik lelkes szóvivője, vezére. Heves vére, határtalan gyülölete az osztrákok iránt, gyakran a legveszedelmesebb szélsőségekre ragadta őt, s társai ismervén a heves férfiut, a szenvedélyességig menő hazafiságát, szivesen vették föl a titkos társulatba. . . . . A cenzura fénykorát élte ez időben, a jogtiprás napirenden volt s csakhamar megtudták az akkori intéző körök is, hogy M. Gyula egyike a legveszedelmesebb izgatóknak. Ez időtől fogva folyton szemmel kisérték a „lázitó"-t. Ez éjjel is a „szabaditók" titkos gyüléséről jött, melyet azok egy rejtett földalatti helyiségben tartottak s az ott lefolyt események, határozatok s a jövő sejtelmes képe izgaták föl annyira, hogy alig tudta magát mérsékelni. . . . . .

A vihar elállt s lassankint hajnalodni kezdett; a kelő nap első sugarai átszürődtek az ablakon s a férfiu még ébren volt. Ekkor a szalmán fekvő nő megmozdult.

— Gyula, te már ébren vagy? — kérdé halk hangon.

— Igen édesem! Te csak nyugodjál tovább. Nekem néhány óra mulva fontos végezni valóim lesznek s csak estefelé térek megint vissza, akkorra talán majd lesz kenyér is a háznál — válaszolá keserü megadással a ferj.

— Ne menj el ma kedvesem; olyan kinos sejtelem gyötör, olyan végzetszerü előérzetem van, hogy téged ma baj ér s álmam is oly borzasztó volt. Ne menj el ma hazulról, maradj itthon érettem! — könyörgött férjének az ifju nő.

— Minő gyermekes vagy! Nekem okvetlenül mennem kell, ha azt nem akarjuk, hogy a már ajtónkon kopogtató éhhalál meglátogasson bennünket. — Nem nézhetem tovább, hogy éhezzél, hisz máris oly gyenge vagy, fáj téged igy látnom s ily sanyaru helyzetben tudnom. Valamikor jobb helyzetben is voltunk! — sóhajtá a férfiu s titkon egy könycseppet törölt ki izzó szeméből.

— Inkább éhezem Gyula, csak maradj mellettem, legalább ma! irtózom az egyedülléttől.

— Bohó gyermek te! Szivesen engednék kérésednek, de lásd nem tehetem; a kényszerito körülmények máskéut akarják.

Röviddel ezután eltávozott hazulról a férj s nem is sejté, hogy utoljára lépte át a rozzant viskó küszöbét. Alig ért ki az utczára, a titkos kémek elfogták s bilincsekbe verve vitték a börtönbe. Hasztalan könyörgött rimánkodott, hogy csak egy pillanatra ereszszék haza, hogy nejétől elbucsuzhasson, azok nem hallgatták reá, hanem vad káröröммel hurczolták magukkal tovább.

— Legyetek tehát átkozottak, nyomorult szolgáleikek! — üvölté s a reá rakott bilincsekkel úgy sujtá főbe a mellette haladó kémet, hogy az vértől elborítva élettelenül terült el a földön. Törvényszék elé állitot-

Az Ó-ház Kőszeg városának nemcsak egyik legszebb, hanem most már legérdekesebb kiránduló helyévé vált, miért is tekintve, hogy a turista-osztály, melynek munkaköre jelen évben más irányban is nagyobb mérvben fog igénybe vétetni, korlátolt anyagi viszonyai miatt sem az ásatásokat nagyobb mértékben folytatni, sem a már federitett falazatokat biztositani nem képes, ennélfogva Kőszeg város mindenkor áldozatkész közönségéhez fordulunk azon tiszteletteljes kérelemmel, miként a fent leirt műveletek folytatása és befejezése czéljából a turista-osztályt anyagilag támogatni kegyeskedjék.

A legcsekélyebb adományt is köszönettel fogadjuk s hirlapilag nyugtázzuk.

Adományokat elfogadnak *Markovits* József elnök, *Freyler* Lajos alelnök, *Kőszegi* József titkár és *Waisbecker* Ede pénztárnok.

Kőszeg, 1894. évi május hó.

A m. o. turista-egylet kőszegi osztálya.

Szőlészet és borászat a millenniumi kiállitáson.

(Vége.)

2. Borászat.

Ezen alosztályba kiállitható minden hazai bortermény, tekintet nélkül a termés idejére (az évre, melyben termett).

A kiállitás két főrészre osztatik be, melynek egyikébe a kiállitók „saját termésü“, másikába a „nem saját termésü“ borai soroztatnak.

E két főbeosztás keretében a már megállapitott és Magyarország borászati térképén látható borvidék szerint fognak a kiállitott termékek csoportosittatni.

Az egyes borvidékek termékei ismét három főrészre osztatnak, u. m.: „Hegyi borok“, az „Immunis homokterületen termelt borok“ és „Amerikai direkt termők“ borai faj szerint; e három csoportban a kiállitott termékek a következőleg osztályoztatnak:

a) könnyü (közöns.) asztali borok,
b) könnyebb palaczk- és fajborok,
c) nehezebb pecsenyeborok,
d) aszú és eszentia.

Az egyes borfajok kiállitását illetőleg a következő szabályok tartandók szem előtt:

a) minden borfajból 4 palaczk küldendő a kiállitási bizottság czimére;

b) fehér borok és pedig ugy könnyebb (közönséges) asztali, könnyebb palaczk- és fajborok, mint a nehezebb pecsenyeborok is zöld rajnai 0·71 literes üvegekben állitandók ki;

c) veres borok, mindenféle fajta, barna bordeaux 0·71 literes üvegekben állitandók ki;

d) aszú és essentia fehér felliteres üvegekbe helyezendők.

Valamennyi alosztályra nézve megjegyeztetik, hogy azok a palaczkkülönlegességek, melyek a világpiaczon ismeretesek és tekintélyre vergődtek, a fenti szabályok alól kivétetnek.

Mindezen termékek üvegei szabályszerüen dugaszolandók; fehér (czin) kupakkal ellátandók; ezen czinkupak viselheti azon dombor feliratot, a mely az üveg felirásán leend, vagy esetleg a termelő által választott jegyet.

A czimlapokon elő leend tüntetendő a borvidék, a termelési hely, a termelő neve s lehetőleg a termelés évszáma.

A beküldött borok a jury itélete előtt vegyi vizsgálatnak vettetnek alá.

Pinczészeti eszközök és pedig:

a) Pinczék berendezései és tervrajzai vagy mintái. A bor elhelyezésére szükséges mindennemü hordók, szállitási hordók.

b) A bor kezeléséhez szükségelt eszközök, u. m. szivattyúk, szürő- és pasterizáló készülékek, csapok, szádlófák, tömlők stb.

c) A palaczkborokhoz való eszközök, u. m. palaczkállványok, dugóhuzók, duga-zoló gépek, palaczkdugók, kupakok, borlefejtő készülékek stb.

d) A bor deritésére vagy épen tartására szükséges anyagok, u. m. kénszelet, vizahólyag, gelatin, szürőszen stb.

e) Minden itt meg nem nevezett pinczeeszközök és azok tartozékai.

f) A bortermelés ipari melléktermékeinek előállitására szükséges készülékok és eszközök, u. m. lepárlási készülékek, seprő sajtók stb.

A pinczészeti eszközök e csoport körében nem ezen czikkek előállitói, hanem csakis a bor és egyebb melléktermények kiállitói által, berendezésük és eljárásuk feltüntetése végett állithatók ki.

HIREK.

— **Gyogyintézet megnyitása**. Nem kaptunk még irásbeli értesitést a hidegviz-gyógyintezet mikor törtenendő megnyitásáról, de a tulajdonos dr. *Dreiszker* szavai szerint alig álland már valami utjában annak, hogy az intézetet e hó 30-án meg lehessen nyitni. Egyre-másra jönnek az emberek, a kik alig tudják bevárni az intézet teljes elkészülését és még a kitüzött idő előtt kivánnának helyet nyerni. Lehet tehát, hogy az intézetnek már 30-ika előtt is lesz vendege, de megnyitva csak a mondott időben lesz és akkor is egész csendben, mivel ünnepségek rendezéséhez nincsen már idő. Dr. *Dreiszker* ezt későbbre halasztja, de semmi esetre sem veszi le a napi rendről. Mi azt mondanók, hogy az intézet e g y é v i fennállását ünnepeljük meg a jövő évben, addig pedig mind dr. *Dreiszker*, mind pedig a város lakossága kövessen el mindent, hogy arra legyen majd mire visszatekintenünk és minek örülnünk. Igy ülték meg épen a napokban egy külföldi, a *grünai* intézetnek egyéves fennállását. A Chemnitz melletti Grünán 1893-ik márczius 1-én nyitották meg a gyógyintézetet, mely oly nagy látogatottságnak örvendett, hogy a nyár folytában vendégeket az intézeti épületen kivül is el kelett helyezni és azok száma 300-ra rugott. Kivánunk ilyen sikert dr. *Dreiszker*-nek is és ráadásul egy 12 hónapos vig jubileumot.

— **Hymen**. *Freyberger* Miklós, fiatal embereinknek egyik disze, mult vasárnapon Pinkafőn jegyet váltott *Kapler* Emma kisasszonynyal, *Kapler* János ottani tekintélyes polgárnak kedves leányával. Szivből gratulálunk e fiatalok szivfrigyéhez!

— **Templomépités**. Az uj templomban most fejezték be a kikövezést és nyomban utána hozzáfogtak a külső feljárat lépcsőzetének elkészitéséhez. A napokban tuegárkezik az orgona és hozzáfognak az oltárok felállitásához is.

— **Közgyülés**. A magyarországi turista-egyesület kőszegi osztálya ma, vasárnap, délelőtt 11 órakor a városház termében évi közgyülését tartja. Tárgysorozat: 1. Jelentés az 1893. évi egyesületi évről, — egybefoglalva a pénztáros, az útnagy, a kirándulási és idegenforgalmi bizottság jelentéseit. 2. Felmentvény megadása iránti határozat. 3. Tervezet és költségvetés az 1894. évre. 4. Netaláni inditványok.

— **Kimutatás**. Az ó-házi ásatások költségeinek fedezésére a hét folyamán adakoztak: Major János 3, B. S. 2, Palatin Gergely Pannonhalma 2, Unger Ödön 1, Stúr Károly 1, Tipka Ferencz 1, Kirchknopf Mihály 1, Pappházy Péter 2, Hammer Gyula 1, frt. Eddig összesen 51 frt 50 kr.

— **A mi ásatásainkról**. Elment a hire a mi ó-házi ásatásainknak meg a fővárosba is. Egy ott megjelenő napilap a multkor igy emlékezett meg ezekről: „*Ó Háza* Vasm. községben, mint tudósitónk irja, a kőszegi turista-társaság költségén érdekes ásatások folynak a régi vár helyén. Eddig a falak alapzatán kivül érdekes edénydarabokat, régi fegyvereket és csontokat találtak.“ — Ez mind igen szép s részben meg is felel a valóságnak, hanem mikor e közlemény eleje iródott, az *ó-házai tudositó* alighanem Budapesten székelt.

— **Majális**. A kőszegi önkéntes tüzoltó-egylet müködő tagjai vasárnap, f. é. május hó 27-én a *Klausen* erdőben majálist rendeznek, melyhez városunk lakossága valamint a közel fekvő helységek tüzoltó-egyletei tisztelettel meghivatnak. A helybeli *Concordia férfidal-egyesület* is részt vesz a mulatságban és ott énekelni fog. A tánczzenét tüzoltó-egyletünk zenekara és a helybeli czigányzenekar fogja szolgáltatni. Kivonulás délutáni 2 órakor a városi majortól. Mindenki számára d i j m e n t e s a belépés. Tánczjegyek férfiak számára, kik nem tüzoltók személyenkent 30 kr. Adományokat a költségek fedezésére *Marton* Károly segédtiszt és titkár fogad el és hirlapilag nyugtáz. *A rendezőség.*

— **Halalozás**. Egy igen rokonszenves öreg uri ember hunyta le tegnap a hajnali órákban szemeit. *Vidt* Endre, a helybeli ág. hitv. gyülekezet volt magyar lelkésze s nyug. leánytanitója az, kinek életrajzát a következőkben adjuk:

Született 1810. október hó 27-én Sopronban, hol nagyrészt tanulmányait is végezte. A theologiát Bécsben 1833—1836 végezte s azután egy ideig mint magánnevelő foglalatoskodott Répcze-Lakon az Ajkay családnál és azután Mihályiban a Róth családnál. 1843. évben pappá felszenteltetvén, mint segédlelkész Horváth János vadosfai lelkész mellé, a következő évben Illyési Pál dömölki lelkész mellé került. 1846—1847-ben Strowszky pozsonyi superintendens mellett segédlelkészkedett. 1847 julius 5-én a kőszegi ev. gyülekezet választotta meg leánytanitónak, 1854. évben egyuttal magyar hitszónoknak. 1876. évben, — mint tanitó nyugdijba lepett, azonban a magyar lelkészi teendőket egész 1892-ig végezte, a mikor előrehaladott kora, az idősb fia elhunyta okozta családi csapás és bánat következtében ez állásról lemondott és azota teljes nyugalomban élt.

A család gyászjelentése ez:

Alulirottak mély fájdalommal tudatják a forrón szeretett apa, illetőleg ip. tekintőleg nagy atyának *Vidt* Endre urnak, a kőszegi ág. hitv. ev. gyülekezet volt magyar lelkésze, s nyugalm. leánytanitojának folyó évi május hó 19-én reggeli 2 órakor végelgyengülés következtében, élte 84-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai f. é. május hó 20-án délután 5 órakor fognak a magyar-utczai 726. sz. házból a helybeli közsirkertben eltemettetni. Kőszeg, 1894. május 19-én. Az elhunytnak fia: Vidt Géza ügyvéd; menyei: özv. Vidt Béláné, szül. kövesdi Boér Ilona, Vidt Gézáné,

---

tak s rövidesen elbántak a „lázitó gyilkos“-sal. Meg sem hallgatták védekezését, nem kerestek okot, nem kutattak indok után, hanem további intézkedésig — egyelőre — 20 évi szigoru börtönre itélték el. Hja! akkor ilyen volt az igazságszolgáltatás, azóta javultak (?) a viszonyok. — Sötét tömlölczbe vetették, a melynek arasznyi ablaknyilásán még a napsugár is alig hatolhatott be. Nehéz bilincsekkel leláncolták a földalatti odu egy kiálló kövéhez.

— Ez lesz tehát az uj lakóhely — mormolá — hol 20 évig kelend tartózkodnom. 20 évig, ha addig más nem történik, ha addig ki birom. De esküszöm a magyarok istenére, ha kiszabadulok, reszkessetek tőlem nyomorult béreczek, veszned kell hitvány szolgahad. . Szegény hazám, szegény nőm, mi lesz belőletek? Búsan borgasztá le fejét, majd háborgó érzelmeitől zaklatva, megrázta csörgő bilincseit. . . . . A börtönőr lépett be, kenyeret s vizet hozott a fogolynak, hogy az éhség és szomjuság ne gyötörje —

M. Gyula neje ezalatt megtudta, hogy férjét fogságba hurczolták. Éles sikoltással rogyott össze e hirre s sokáig eszméletlenül feküdt. végre azonban magához tért, világosan kezdett látni mindent, eszébe jutott álma, sejtelme, kinos előérzete. Rövid gondolkodás után a törvényszékhez sietett s ott megérkezvén, az elnököt kereste föl. Kérte, hogy férjét meglátogathassa, hogy legalább pár szót beszélhessen vele. Nem engedték meg. Hasztalan rimánkodott s térdre vetve magát az elnök előtt hiába könyörgött, az hideg maradt, nem inditotta meg semmi.

— Oh hát mikor láthatom őt viszont? — kiálta föl elkeseredetten az ifju nő.

— Majd 20 év mulva, — volt a rideg válasz s kituszkolták a szobából. . . . . Szegény asszony őrjöngő fájdalmában ész nélkül rohant végig az utczákon, s azt sem tudta hova, merre. Nagynehezen lakására talált, s a rothadt szalmára vetve magát, fájdalmas vonaglással zokogott. Másnap ujabb kisérletet tett arra nézve, hogy férjét meglátogathassa; nem hallgatták meg. Anyhogy férjét meglátogathassa; nem hallgatták meg. Anynyit azonban mégis sikerült elérnie, hogy a börtönőrrel néhány szót válthatott. A durvalelkü börtönőrt is meginditotta az a szivetrázó jajveszéklés, panaszos könyörgés és megigérte a nőnek, hogy megmondja, miszerint itt volt, látta s beszélt vele. . . . . A rab hazafi, a volt földesur ezen idő alatt gyötrelmes napokat élt át. A félhomályban bevert ott a földre szórt szalmán, kinosan fetrengve, sulyos bilincsek között, távol a napfénytől, tiszta levegőtől. Önmagával mit sem törődött, csak hazája és neje jövendő sorsa aggasztotta a legnagyobb mértékben, Pillanatig sem volt nyugta; nehéz, sejtelmes tépelődések között lassan multak az órák, perczek. Arczán a megnevezhetetlen fájdalom kifejezése ült, alakja görnyedt lett, megtörött, haja őszülni kezdett s kimondhatatlanul szevedett. Nejéről még eddig mit sem hallott s a bizonytalanság annyira fájt neki, hogy naponta még azt a darab száraz kenyeret sem fogyasztá el, a mit nagy kegyesen oda vetettek neki, hogy éhen ne haljon. Egykoron villámokat szóró, tüzes nagy szemei mélyen üregeikbe estek, a félhomálytól megtörtek, fénytelenné váltak s csak néha csillannak még föl, ha fölszakad lelkéből a keserü panasz, átkozódás boszuérzet. Ilyenkor vad tüzben égnek szemei, egész testét átjárja a kitörni készülő szenvedély, majd megrázkódik a vadul csörgeti a nehéz rabláuzokat. Hányszor sóhajt föl kinosan:

— Hova jutottam, mi lett belőlem? — Az elkeseredés, a kétségbeesés pillanataiban pedig durva szitkokra, istenkáromló szavakra fakad, s tehetetlen dühében magát emészti. Ha ismét lecsendesül, mogorván, komoran tekint maga elé a dult agya gondolatait összeszedve, naponta meghányja-veti a jövőben követendő terveit. . .

A csikorgó zár jelenti, hogy a börtönőr jön. Komor, mogorva arczczal lép be a letevén a köre a napi élelmet, a fogolyhoz hajol s fülébe súg valamit. A rab arczán örömsugár derül föl, felugrik helyéből s hálás köszönetet rebeg a börtönőrnek. Ez azonban a hálálkodó elől sietve távozik. A vigasznak a reménynek halvány fénysugara lopódzott a rab szivébe. Nem volt már oly kétségbeesett, elkeseredett; nyugodtabb lőn s szomoru fogságát is mintha türhetőbbnek találná s nem volt más óhaja, csak nejét láthatná. Biztatta önmagát s naphosszant imádott hazájáról s hőn szeretett nejéről gondolkozott s alig vette észre, hogy már egy hónap óta nélkülözi az isteni szabadságot. Nem is sejté, hogy ezalatt neje, kit határtalanul szeretett, lassu hervadásnak indult s életének lángja kialvófélben van. A szerencsétlen asszony kétségbeesésében s fájdalmában egészen megtörött. — Naphosszant nem evett semmit dolgozni sem tudott, erőtlen, gyenge, kimerült volt; férje nehéz s előtte végnélkülinek tetsző fogsága végleg lesujtotta a gyenge asszonyt; már csak alig lézengett. — Egy napon azonban összeszedvén végső erejét, imbolygó léptekkel ment a tövényszéki épületbe. Nagynehezen levánszorgott a börtönczellák folyosóján, de tovább már nem birta, elhagyta végső ereje is és összeroskadt. Az elősietö őrök már csak egy holttetemet emeltek fel a földről. . . . . .

Besötétedett. A börtön mélyében sinylődő rabon valami megmagyarázhatatlan izgalom vett erőt; nem tudott megnyugodni s borzasztó sejtelem szállta meg szivét. Mint a magasból lehullt, összetört szárnyu, halálra sebzett madár ült ott vergődve, kinos nyugtalanságban. Do hallga . .! A kulcs megfordul az ajtózárban s a másik perczben a börtönőr komor alakja látható az ajtóban, kezében a lámpással. A rideg, magába zárkózott ember arczán a bánatos meghatottság világos jelei tünnek fel s ugy látszik, mintha sajnálná fölfödözni a fogoly előtt a szomoru valót.

— Mi hir van odakinn? — kérdé nyugtalanul a „lázitó“.

— Bizony szomoru a hir uram.

— Beszéljen gyorsan, mi lehet reám nézve még szomorubb szabadságom elvesztésén kivül?

— Ma délután, néhány lépésnyire az ön czellájától egy gyenge nő roskadt össze s mire odamentem, elszállt belőle az élet. E nőben az ön feleségét ismertem föl.

Velőtrázó kiáltás s tompa zuhanás követé a végzetes szavakat. A rab eszméletlenül terült el a földön,

szül. nagys. takátsi Horváth Emma, Vidt Iluska, Elek, Aranka, Bandi, Mariska, Juliska; unokái: Vidt Iluska, Blanka, Jolán, Béla.

— **Fa-eladás.** Kőszeg város pénztári hivatala által ezeanel közhirre tétetik, hogy f. hó 21-től kezdve a délelőtti hivatalos órákban a következő fanemek fognak eladatni:

Büdöskuti vágásban:

48.5	m. öl	bükkhasábfa m. ölenként	8 frt	— kr.
11.25	„ „	bükkfa alja	6 „	50 „
2.75	„ „	tölgyhasábfa	6 „	— „
6.00	„ „	bükkdorongfa	6 „	— „
0.25	„ „	tölgydorongfa	4 „	— „
1.05	„ „	téglafa	4 „	50 „
9	rakás	tölgyrőzse	1 „	20 kr.

Hörmankuti régi vágásban:

8.25	m. öl	bükkhasábfa m. ölenként	8 frt	— kr.
32.00	„ „	bükkdorongfa	6 „	50 „
0.75	„ „	tölgyhasábfa	6 „	— „
0.05	„ „	tölgydorongfa	4 „	— „
0.05	„ „	téglafa	4 „	50 kr.

Hörmankuti uj vágásban:

1.00	m. öl	bükkhasábfa m. ölenként	8 frt	— kr.
5.05	„ „	bükkfa alja	6 „	50 „
5.05	„ „	bükkdorongfa	6 „	— „
74.05	„ „	nyirhasábfa	5 „	— „
103.00	„ „	nyirdorongfa	3 „	50 „
6.00	„ „	kémény téglafa	4 „	50 „
36.75	„ „	puha téglafa	3 „	— „
101.00	rakás	rőzse	1 „	30 kr.

Kőszeg, 1894. évi május hó 20-án.

Városi pénztár.

— **A szabadban.** Nem mulik nap, hogy a kiránduló egész sereg fel ne keresse kies vidékünk egyes kedvelt pontjait. Határunkban az Ó-ház, Szabóhegy, Stajerházak, Hétforrás a leglátogatottabb helyek, távolabb vidéken pedig Rőt, Klastrom, Leka helységek. Az Ó-háznak állandóan akad látogatója, kit a hely rendkivüli szép fekvése s az ott folyó ásatások vonzanak.

— **A kiméletlenek.** Haszontalan, hitvány gyerköczök képesek csak olyanokra, a miket kiránduló helyeinken láthatunk. Agyonvagdalt pad, asztal a legkevesebb, a mit érünk, most már arczába kergetik a vért az embernek az ocsmán firmák szemtelen csinyeikkel. Ma-holnap fákon lógó papirszeletek fogják mutatni azt, a mi a falakon és egyéb tárgyakon nem fér már el: vásott kölykök szemérmetlen rajzait. Igazán, nagyon szépen vagyunk a tisztaság és szeméremérzet dolgában!

— **Hirdetmény.** Kőszeg szab. kir. város pénztári hivatala részéről felhivatnak mindazok, kik az 1894. évi május hó 15-ig terjedő időre hátralevő megyei útadójukat le nem fizették, hogy azt járulékaival megzálogolás terhe alatt 8 nap alatt lefizessék. Kőszeg, 1894. május 16-án.

— **Magyarnyelvi jutalmak.** A magyarnyelvi jutalmakat odaitélő megyei bizottság, melynek tagjai dr. *Károlyi* Antal alispán, *Halász* Ferencz kir. tanfelügyelő, *Kőfalvi* Vidor Szombathely főgimn. igazgató, *Ratkovich* Vendel kanonok és dr. *Borsics* Béla, juuius 4-én indulnak utra a megjelölt iskolák megvizsgalására. Ez iskolák az alsó-szölnöki, a gyanafalvai, tót-kereszturi, a kuzmai, vas-korpádi, perestói, hidegkuti, kőnidai, csendlaki, barkóczi, halmasi, muraszombatiak, mártonhelyi, mezővári, az urdombi és a zsidahegyi.

— **Jegyző-választás.** A pörgölini körjegyzőséghez tartozó községek pénteken jegyzőt választottak. Két jelentkező közül Köffler Józsefet választották meg. Slavik Viktor volt az ellenfele.

A börtönőr egy pillanatig meghatva szemlélte a mélyen sujtott férfiut s azután elérzékenyülten hagyta el a cellát. A „lázitó“ soká feküdt a nedves földön eszméletlenül, végre azonban ocsudni kezdett, végig simitotta homlokát a magához tért. A rettenetes csapás nagyságát csak most volt képes egész nagyságában felfogni. Örjöngő fájdalomkitörései, vadállati orditása, határtalan szenvedésének önkivületi nyilatkozatai valának. Vad szitkozódásba, éktelen átkozódásokba tört ki s e perczben egy emberi alakjából kivetkőzött szörnynek nézett ki.

— Miért vagy te Isten, ha a szenvedőt, a szegényt meg nem hallgatod? Miért van a világ, e piszkos sárgömb, ha csak azért jövünk a világra, hogy vég nélkül szenvedjünk. Oh te kegyetlen végzet, te nyomorult sors! Átkozott legyen az anya, mely világra szült, átkozott a pillanat, melyben a fátum az életnek szánt. Átkozott legyen minden és mindenki! . . . Hah te nyomorult halál, ki elraboltad azt, kit hazám után legjobban szerettem, ... reszkes tőlem, ha egykor odaát a tulvilágon találkozunk . . . . . Istenem, te a mindenség nagy ura, miért sujtál ennyire? Megöl az óriási szenvedés, őrület környékez . . . . Itt látom már vigyorogni aljas csontarczodat, kegyetlen kaszás; itt vagyok, vigy magaddal, légy boldog velem! Nem hallod? . . . . . Oh hát hiába születtem, hiába éltem? Miért adál hát életet teromtő, ha azt meddő munkában, az egyedüllét, kinos fogság nyomasztó hatása alatt kellend eltöltenem? . . . Nem kell adományod, csak teher rám nézve, vedd vissza, mert én eldobom magamtól! . . . 20 évi rabság — és halál . . . hahahaha! . . A félőrült rab egy perczre elhallgatott s azután rémesen fölorditott. —

Egy pillanatig még hallatszott a sulyos vaslánczok éktelen csörömpölése, néhány kinos hörgés s elfojtott sóhaj — — — — s azután egyszerre elcsendesült minden. — — — Másnap reggel, mikor a börtönőr a cellába lépett, egy, a saját megalvadt vérében fetrengő iszonyuan eltorzult arczu s teljesen megőszült embert talált a földön elterülve, — holtan.

Nemo.

— **Bucsu.** Ma Kethelyen bucsu van. A tűz által nem rég sujtott lakosok alig veszik ki részüket a bucsu örömeiből. Rájok sulyosan nehezednek a gondok, melyek nem engedik meg a sajos vigságot.

— **A halado Sárvár.** Sárvárról irják nekünk, hogy ott már rakják az uj czukorgyár alapját, valamint a gyár vasutját is javában készitik. A részvényeken alapuló gyár igen nagy szabásu lesz. A telep körülbelül 30 kat. hold, azonkivül mellette sok földet vettek, □öle 65—100 kron. Ugyancsak Sárváron most készült el egy igen nagy téglagyár, melynek magas kéménye már füstölög. Ennek a gyárnak a tulajdonosa: ifj. *Pleszkás* Imre.

— **Beküldetett.** Tek. Szerkesztő Úr! Kérjük a következő soroknak becses lapjában való fölvételét:

A veleni önkéntes tüzoltói mulatságot, mely április 29-ikre volt tervezve, a reánk nézve kellemetlen de jótékony esőzések miatt elkellett halasztani s áttemi május 6-ára. Ekkor ismét szomoruan néztünk a nap elé, minthogy ismét eső könyezte a láthatárt; de megis szépen kiderült az idő, megtarthatuk a mulatságot. Szép számmal megis jelentek a meghivottak, kiket tisztelettelje sen fogadánk. Igaz, több látogatóra készültünk, mert helyiségünk elég tágas volt; de azért az elért eredménynyel az időhöz képest megelégszünk. Rendes kiadott jegyek után befolyt 56 frt, adakozás és felülfizetések után pedig 13 frt 90 kr.; összesen 69 frt 90 kr. Felülfizettek: Jágadics János 15, Rostonics Lajos 20, Freyberger Moricz 40, Szepesy Imre 70, Bajcsi Lajos 40, Nagy Ferencz 10, Katona Mihály 40, Kapiller György 40, Freyberger Miklós 30, Kőszegi József 30, Horváth György 20, Pásztori Imre 20, Szalai József 20, Horváth Erzsa 10 krt, Borovanszky Antal jegyző 1 frt 40 krt, Nagyságos Sinrik Amália kisasszony 1 frtot, Valtersdorfer Sándor 40, Fekete József 40, Boros Ferencz 10, Horváth Béla 70, Rusa Béla 20, Tóth János 10, Pontyos Géza 10, Pontyos Gyula 10, Katona Vendel, 40 krt, Ecker József kasznár 1 frtot, Krausz Jakub, Weisenbeck József és Molnár János plebános 1—1 frttal, Flór Ignácz 50 kr. A fenti kimutatás szerint az összes bevétel kitesz 69 frt 90 krczárt, a kiadás pedig 48 frt 87 kr. s igy az egylet javára maradott 21 frt 3 kr. Fogadják az illető megjelentek és felülfizetők leghálásabb köszönetünket.

Velem, 1849. évi május hó 14 én.

A rendezőség.

— **A szentgotthárdi dohánygyár.** Megemlékeztünk már egy izben a szentgotthárdi dohánygyárról, melynek épitése annyira előre haladott, hogy jövő ősszel ötszáz munkásleánynyal a szivarkészités begyakorlását is végezhetik. A gyár egyike lesz a legnagyobbaknak, mert egy harmadrészszel nagyobbra fogják épiteni az eredeti tervnél s igy ezerkétszáz munkást fognak alkalmazni, holott csak 800 volt tervben.

— **Cirkusz.** *Richter* A. amerikai nagy cirkuszával városunkba érkezett a tegnap kezdette meg előadásait a vásárteren felállitott lovardájában. Ugymondják, hogy igen jól idomitott lovai vannak. Személyzete a kötéltánczos s szalon toruászói à la Mautováni fivérek rendkivül érdekes és ügyes mutatványokat produkálnak. *Richter* igazgató cirkuszát Sopronban estei *Ferencs Ferdinand* kir. herczeg is meglátogatta. S miután nálunk csak 8—9 előadást fog tartani as igazgató, melegen ajánljuk a közönségnek az igazán érdekesnek igérkező előadások megtekintését.

— **Meghivó.** A magy. kir. 7. honvédhuszár-ezred II. osztályának altiszti kara a hosszabb ideig szolgálatban levő altisztek, altiszti özvegyek és árvák részére létesitendő segélyalap javára Zala-Egerszegen, 1894. évi junius hó 3-án a *Rosenkranz* kerti helyiségében tánczczal egybekötött zártkörü tavaszi mulatságot rendez, melyre a t. cz. közönség tisztelettel meghivja a rendezőség. Belépti-dij személyenkint 50 kr., családjegy 1 frt 50 kr. Kezdete délután 4 órakor. Felülfizetesok köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatni fognak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság junius 10-én tartatik meg.

— **Figyelmeztetés.** A t. cz. olvasóközönséget a *Mayfarth Ph. és társá*-tól való, mai számunkhoz csatolt mellékletre figyelmeztetjük.

Különféle.

— **A vetések állasa.** Már napok óta ismét esős és helyenkint zivataros az időjárás, több helyről jég esőt is jeleztek. Egy pénteken nálunk is esett jelentéktelen menyiségben. Az eső kedvező a növényzetre s az enyhe időjárásban a gabona és a hapás növény igen szépen nő. A takarmánynemüek is sokat fejlődtek az utóbbi időben. Sok helyen kapálják már a répaféléket továbbá a kukoriczát és burgonyát is. A növényzet közül a buza igen szépen áll; a rozs is sokat javult, különösen kalásza által s a tavaszi gabona is, főleg az árpa is szépen gyarapodni kezd; remélhető, hogy különösen jó időjárásra nem lesz két-éretü. A lóheret és luozernát zöld takarmánynak mindenfelé használják. A rétekén és legelőkön a fü jól indult; egyes helyeken azonban, a hol a szárazság még folyton tart, sem jó anyaszéna-, sem jó fütermés nem lesz. A szőlőkben és gyümölcsökben — a csekély dér kártól eltekintve — igen jók a kilátások.

— **Keresztben fejés.** Dr. Friedrich Albert-Halle a hallei gazdasági intezetben próbákat tétetett a teheneknek keresztben történő fejésével, ugy hogy a teheneket egyik napon egyszerre a két-két egymás mellett levő, második napon pedig a keresztben álló bimbókból fejték s kitünt, hogy keresztben fejve jóval több és zsirosabb tej nyerhető, mint amugy egy oldalon fejve.

Közgazdaság.

Uj találmányok és műszaki közlemények.

Közli: Bergl Sándor szab. és műszaki irodája, Budapest, VII., Erzsébet-körút 38.

Miként jutott Dove először a „golyóálló“ pánczéljának eszméjére, azt trefás módon beszélte el nemrég egy szerkesztőnek. Ez azt kérdezte ugyanis tőle: „Hogy jött Dowe ur tulajdonképpen arra a gondolatra, hogy egy golyóálló pánczélt készitsen?“ — „Hát tudja, dolgozom én azon már tiz éves korom óta.“ — „Lehetetlen!“ — „Atyám áldott jó ember volt, csakhogy nagyon könnyen lobbant haragra; ha rossz bizonyitványt hoztam haza, akkor czudarul elnáspángolt. Egy napon ismét nagyon rossz iskolai bizonyitványt kaptam. Előbb az a gondolatom támadt, hogy Amerikába szököm, mert tudtam, hogy mi vár rám otthon. Végre más utat találtam. A hátamat és más testrészemet kipárnáztam, még pedig oly ügyesen, hogy atyám ütéseiből mitsem éreztem; sőt mulattam rajta, hogy mint erőlteti meg magát a dologban. Mikor aztán egyszer később, egy pisztolypárbajról hallottam, melynél az egyik fél elesett, azt gondoltam magamban: „Ha az úgy cselekedett volna mint én, bizonyosan nem történt volna ez vele!“ „És igy jöttem lassankint arra, hogy egy golyóálló pánczél feltalálásával foglalkozzam.“

Papir füzesnádból. Amorikában kisérleteket tettek a papirnak füzesnádból előállitására. E kisérletezések a kivánt eredményre is vezettek és most New-Yerseyben egy társaság van alakulóban, mely ezen elegendő nyersanyaggal rendelkező uj iparágat nagyobb erővel szándékozik üzni.

Óriási léggömböt készitett el legutóbb Spencer és fiai halloway-i (Angolország) czég, a mely teljesen megtöltött állapotában — körülbelül 17 méter átmérőnek megfelelően — nem kevesebb, mint 2700 köbméter gázt fogad magába. Világitógázzal megtöltve a gömb 2200 kgr. horderővel bir, úgy hogy az — 1100 kgr.-nyi önsúlyát levonva — még 1100 kgr. terhet képes szállitani. Hir szerint a léggömb meteorológiai megfigyeléseknek és vizsgálatoknak van szánva és szándékoznak vele hat napig tartó, megszakitásnélküli utazást a magas légrégiókban megtenni. Hogy e mellett a gázveszteség lehetőleg megakadályoztassák, a lepel két vég selyemszövetből készült, a melyek kencével vannak egymással összekötve; az egész hasonlóképpen selyemből készült hálozatra 6½ kilometer zsinor volt szükséges. A léghajó ára körülbelül 50,000 márka; egyszeri megtöltése 400 márkába kerül. A tudományos vizsgálati utazás befejezése után a léggömb Londonba szállittatik és itt mint Captiv-léghajó fog használatba kerülni.

Reszelő aluminium acélből. Ha az acélhoz kis menynyiségü aluminiumot adunk, ez rendkivül alkalmassá teszi azt reszelők előállitására; kezdetben puhább lesz, a mi a fogak bevágását lényegesen megkönnyiti; az erre eszközlendő keményités által rendkivüli keménység éretik el. Az igy előállitott reszelők igen szolidak és tartósak.

Sebkimélő. (Lucas Edéné Caeselben.) A sebkimélő egy burkolatból áll, mely a megsebzett testrésznek megfelelőleg van alakitva és afféle rúgos, csatszerü betéttel lesz nyomva, hogy igy a sebet megóvja a rothadási csirák stb. belépésétől és egyszersmind megakadályozza, hogy az illető testrész nyomás vagy lökés által utólagosan megsértessék.

Nyersselyem Bastruhákra alkalmas kelméket öltönyönként **9 frt 50 krért** és jobb fajtájuakat is — valamint **fekete, fehér és szines** selyemkelméket méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig** — sima, koczkázott, csikozott, mintázott és damaszolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szin s árnyalatban) szállit; **postaber és vámmentesen a privatmegrendelők lakására** ***Henneberg G.*** (cs. kir. udvari szállitó) ***selyemgyára Zurichben.*** Minták póstafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből** (szerk. Beöthy Zsolt) a 20-ik füzet s elhagyta a sajtót. Ebben Váczy János ismerteti Ráday, Verseghy, Bacsányi, Szentjóbi és Dayka ekkletikus irányu működését, s a „Kassai társaság“ irodalmi hatását. A következő czikkben Haraszti Gyula Csokonai életét és költői működését méltatja, a kortársak s az idegen irodalmakhoz való viszonyában, s különösen kiemelve Csokonainak költői nyelve szépségeit. A 3-ik czikket Beöthy Zsolt irja Kármán Józsefről, szépprózai irodalmunknak e lelkes úttörőjéről. A hézagos adatokból is plasztikus képet rajzol Kármánról, ismerteti a mult századi lázas nemesi mozgalmat és reformterveket, ezek hatását Kármánra, s az Uránia meginditását; majd egyenkint szól főbb műveiről, részletesen fejtegetve a Fanni hagyományait s A nemzet csinosodását. A füzetet ezuttal is szebbnélszebb irodalmi vonatkozásu képek diszitik. Külön mellékletül vannak a füzethez adva: Dugonics Etelkájának szines czimlapja s Följegyzéseinek első lapja kezirati hasonmásban. A szöveg közé vannak nyomva: Ráday Gedeon arczképe és aláirása, Verseghy, Bassányi és nejének arczképe s ez utóbbiak linzi siremléke, Csokonai arczképe és aláirása, debreczeni lakóháza, siremléke, szobra, s a Tihanyi Ekhóhoz irt költeményéből az első versszalok kézirati hasonmása. Végül Kármán és Fanni költött arczképei, az Uránia czimlapja. — A diszesen kiállitott vállalat körülbelül 30 füzetben jelenik meg, s füzetenkint 40 krért kapható.

Amerikába

7—8 nap alatt

Canada és egyesült államokba

jegyek a gőzhajóra a **Cunard vonalon**

80 frt helyett **csak 40 frt.**

Bővebb felvilágositás és prospectus ingyen az egyedüli engedélyezett **főhelyetteseknél.**

Karlsberg B. és társa

Rotterdam, Maaskade 20.

Minden ember 250 pr. kap a canadai kormánytól. Reggel szabad föld.

Helyettes mindenütt kerestetik.

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmiedel"

igy mondja egy régi német közmondás, a ezt joggal alkalmazhatom az én czégemre, mivel csak egy nagy üzletnek, mint a milyen az enyém, a a mely az árukat óriási mennyiségben készpénzfizetés mellett vásárolja be, lehetnek a küldésnél kevés költségei, mely körülmény mindenesetre a vevő előnyére válik.

Szép minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Gazdagon kiállitott mintakönyvek szabók számára bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék.

Pernvien és **dosking** a magas **klérus** számára, szabályszerű kelmek cs. és kir. **tiszti egyenruháknak. aggharczosok-, tüzoltók-, tornászok- és liberináknak. billiárd- és játékasztalokra** való posztó, **loden.** vizhatlan **vadászkabátoknak. mosókelmék. utazóplaidek 4—14 frtig.**

Aki tehát olcsó. tisztességes. tartos. tiszta gyapjus posztóárukat és nem olcsó rongyokat, melyek minden oldalról vevésre ajánltatnak és alig érdemesek a szabó ollójára, — akar venni, forduljon

Stikarofsky János-hoz

BRUNN-ben. Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára félmillio frt értékben.

Szetkiildés utánvét mellett.

Levelezés magyar. német, cseh, lengyel, olasz, francia és angol nyelven.

A Csiai

Jód-Brom-Fürdő

évadja megnyilik **május 1-én, tart szeptember végeig.** Forrása a legtartalmasabb, leghatásosabb **Jód-brom-forrás.** A gyógyeredmények meglepők. A fürdő-közönségnek immár 10 bérház több mint 100 kényelmesen berendezett lakszobával áll rendelkezésére. — Kitünő konyha; billárd-, zongora-, olvasó-terem; terzene naponta kétszer. Elő- és utóévadban leszállitott lakbérek. — Ekkor katonatisztek, állami és vasuti hivatalnokok gyógy- és fürdő-dijak tekintetében is 50% kedvezményben részesülnek. Prospectusokkal szolgál az igazgatóság.

CSIZ, u. p. Rimaszécs.

GUMMI

valódi párisi különlegességek F. Bergue and fils párisi gyárából. Gummi és halhólyag jótállás mellett tuczatja 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt. Capottes amerikans tuczatja 3, 4, 5 frt; gyűjtemény uraknak 3—10 frtig. Eredeti pessarium oclusivum Menzinga tanár szerint 1.80—5 frtig. Ujdonság. Minden hölgynek nélkülözhetetlen „Diana-öv" 2.50—5 frtig. Betegápolási czikkek gyári árakon, 10 frtnyi megrendelésnél 10% árkedvezm. Megrendelés pontosan és discr. eszközöltetik.

KELETI J.

czász. és kir. osztr. magy. és belga kir. szab. tulajdonos. Budapest, IV. ker., Koronaherczeg-u. 17. Arjegyzék ingyen a bérmentve.

Van szerencsém a n. é. helyi és vidéki közönségnek szives tudomására hozni, hogy f. é. május 1-én **Kőszegen, a Flórián-téren** egy állandó

épitő-irodát

nyitottam és ajánlom magamat mindennemü épitkezésekhez való **tervek** és **költségvetések** elkészitésére, valamint **uj épitkezések. átalakitások. javitások** és minden az épitési szakmába vágó munkálatok eszközlésére és vezetésére. Mély tisztelettel:

Müller Ede.

WALLA JÓZSEF

czementáru-gyára. épitési anyagok raktára

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:	Raktárt tart:
GRANITTERAZZO, BETONIROZÁSOK, CSATORNÁZASOK, SZÖKŐKUTAK, CZEMENT-LAPOK és MOZAIKLAPOKKAL KŐVEZÉSEK elkészitésére stb.	KERAMIT-LAPOK KELHEIMI-LAPOK METTLACHI LAPOK, TERRACOTTA-ÁRUK, KŐFEDÉLPÉP, TŰZALLÓ TÉGLÁK, KÉMÉNY-RAKVÁNYOKBÓL stb.

Gyári raktára a gartenaui Portlandi czement és vizhatlan mész-gyárnak.

Gyári raktára a gartenaui Portlandi czement és vizhatlan mész-gyárnak.

KWIZDA-féle köszvényfolyadék.

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapitó házi szer köszvény, csúz és idegbajok ellen.

KWIZDA-féle köszvényfolyadék.

Kapható minden gyógyszertárban.

Tessék a védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kinejezni:

KWIZDA-féle köszvényfolyadék.

Árak: ½ palack 1 frt 40 kr, 1/1 palack 80 kr.

Kwizda Ferencz János c.-m. cs. és k. és roman k. udv. szállitók kor. Gyógyszertára, Korneuburgban.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hirnévnek örvend.

Ezen fájdalomcsillapitó bedörzsölés valamennyi köszvény, csúz és tagszaggatásban szenvedő egyeneknek ez uton legyen ajánlólag emlékezetbe hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbizhatóbb haziszer általánosan kedvelt és ennélfogva már további ajánlásra nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitünő háziszernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony" vedjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a voros Horgonynyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszertárához: Richter gyógyszertára „az arany oroszlánhoz" Prágában vagy Torok József gyógyszerészhez Budapesten.

KOTZÓ PÁL,

gépészmérnök

Budapest üllői út 18. szám alatt.

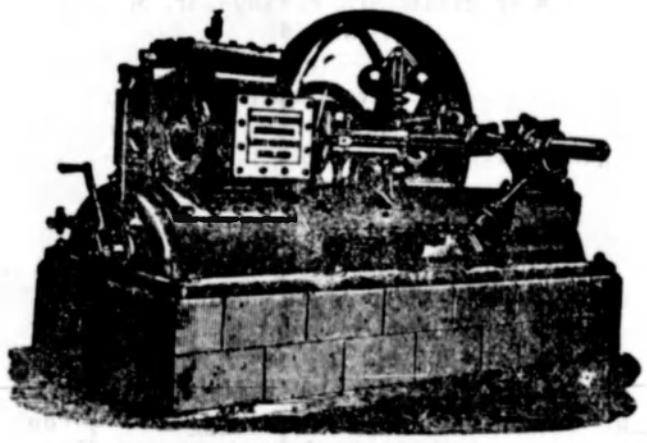

Ajánl 2½, 3, 3½ lóerejü

szöges cséplőkészleteket,

továbbá 4, 5, 6 8 10 és 12 lóerejü

sines gőzcséplőgépeket

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel s rendkivül nagy falülatü rostákkal, árpahéjasóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfütésü és eredeti szalmafütő

GŐZMOZGONYOKAT.

Továbbá **R. GARRETT & SONS** fölülmulhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakaritó

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnak elismert **brandtfordi önmüködő amerikai kévekötő aratógépeket.** Eredeti amerikai sréngyüjtőit egy vagy két ló befogására alkalmasható combinált ruddal. **Sorvető- és szérvavető gépeket** é mindennemü egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

Valódi

gyógyhatásu Malaga

chemiai borvizsgálás szerint

nagyon jó, valódi Malaga,

kitünő erősitőszer **gyöngélkedők, betegek, gyógyulófélben levők, gyermekek** stb. számára; **vérszegénység és gyomorgyengeség** ellen hatása nagyszerü. Továbba kaphatok

Sherry, Madeira külföldi borok, valódi francz. cognac stb.

törvényileg bejegyzett védjegye alatt 1/1 és 1/2 eredeti palaczkokban

Dudic Oskár és társa, külföldi bornagykereskedésében.

Kaphatók Kőszegen:

Jánosa Gyula fűszerkereskedésében, Waisbecher Ede fűszerkereskedésében és a Strucz szállodában Groszinger Jánosnál.

Lakás-áthelyezés.

Van szerencsém tisztelt pártfogóimnak becses tudomására hozni, hogy

kárpitos és diszitő üzletemet

május 1. óta a **SCHIEFER**-féle házba (rózsa-utcza 120. sz.) helyezem át.

Miután egyszersmind tisztelt pártfogóimnak az eddig irántam tanusitott bizalomért legmélyebb köszönetemet fejezem ki, tovább: kegyes pártfogásukat kéri

tisztelettel

Maitz Ferencz,

kárpitos és diszitő.

Kőszegen a marhavásártéren

RICHTER

amerikai circusa.

Vasárnap és a következő napokon

nagy gála- és jutalomelőadások

a két kedvelt Jockey-lovagló **Eduardo** és **Ferdinandó** javára igen gazdag és mulattató műsorral.

A társulat 52 személy- és 26 lóból áll.

A szünetekben két Auguszt és három bohócz lép fel.

Helyárak: Támlásszék 80 kr., I. hely 60 kr., II. hely 40 kr., III. hely 30 kr., állóhely 20 kr. Gyermekek 10 éven alul felét fizetik. — Pénztárnyitás egy órával előbb.

Ma, vasárnap, két nagy előadás

Tisztelettel **Richter. A.**

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen